

Warbixin ku wajahan bukaanka COVID-19 awgii loo keenay isbitaalka

COVID-19 wuxuu keeni karaa xanuun yar, mid daranna wuu sababi karaa.

Waxaa lagu keenay isbitaalka caabuqa COVID-19 awgii sidaan u ilaalino neefsashada waxaa laga yaaba in loo baahdo in naqaskaaga lagu kabo oxygen ama laguugu xiro ventilator (makiinada naqaska/neefiye). Waxaan kaloo kaa caawin doonaa wixii calaamado kale oo lagaa helo amaba kugu soo kordho.

Waraaqdan waxay kuu sharxi doontaa daawada lagu siin doono, iyo caawinaadda aad heli karto.

Maxaa la iigu daawayn doonaa?

Inta ay socoto daawaynta lagula tacaalayo cudurkan waxaa muhiim ah in sidoo kale la yareeyo walwalka aad dareemi karto. Tani ayaa waxay suurto galinayaa daawaynta calaamadaha dheeriga kugu soo baxo sida :

- Neefyarida waxaa lagula tacaali karaa in lagu dajiyo. Haddii ay neefyarida kuugu sii xumaato waxaan ku caawin doonaa daawayn. Daawada ugu caansan oo loo isticmaalo waa morphine. In kastoo dawadan Morphine ay tahay xanuun baabi'iyee islamarkaana waxaa loo isticmaalaa la tacaalida neefyarida.
- Qufaca waxaa sidoo kale lagu yarayn karaa morphine ka.
- Walwalka ayaa badan kara; daawoyinka lagu daaweeyo walwalka waxaa ka mid ah lorazepam iyo midazolam
- Waxaa sidoo kale iman karta nasiino la'aan ay sababto qandhada. tani waxaa lagu xakamayn karaa isticmaalka dawada paracetamol.

Daawo waliba waxaa lagu siinaya si joogto ah iyo markii loo baahdo. Haddii aadan laqi karin daawada waxaa lagaa siinayaa xididka oo aad cirbad ahaan u qaadanaysid amaba maqaarka hoostiisa.

Xaalada Covid-19 ee daran wuxuu saameyn wayn ku yeelaa karaa sambabada waxayna sambabaha joojin karaan shaqadooda caadiga ah Waxaa dhici karta in makiinad naqaska kaa saacido/neefiye (ventilator) laguugu xiro si hawo loo gaarsiiyo sambabada oo lagaa caawiyo neefsashada. Waxa dhici karta inuu kuugu xirnaado neefiyaha dhowr maalin ilaa ay sambabada mar kale u shaqeeyaan si caadi ah.

Ma go'aansan karaa sida la ii daweynayo?

Kala hadal dhakhaatiirta wixii adiga kuu muhiimsan. Waxaa laga yaabaa Inaad doorbiddid xilliga la qaadanayo go'aanada qaar iyo sida loo qaadayo. Tusaale ahaan, xilliga loo baahan yahay in la bilaabo in laguugu xiro neefiyaha iyo markii loo baahan yahay wadnaha in la soo celiyo garaaciisa markuu istaago. Dhaktarku wuxuu tixgalinayaa aragtidaada iyo xaalka caafimaad ee aad markaas ku jirto. Go'aano degdeg ah baa loo baahan karaa in laga qaato daryeelkaaga caafimaad, marka waxaa aad muhiim u ah inaad la socodsiiyo kooxda caafimaadka waxa aad rabtid inay sameeyaan. Haddii aadan hubin tilaabada la qaadayo , fadlan kala hadal kooxda caafimaadka.

Macluumaadkan waxaa isku daba ridday Dr Sabrina Bajwah (Cicely Saunders Institute, King's College London) waxaana si baaxad leh uga qayb qaatay qoraa kale iyo kooxo bukaano/daryeelayaal matala si uu u raaco qoraalka tafaftireed "maareynta baahida daryeel dadka uu saameeyay COVID-19". Please cite this editorial as follows:

Bajwah S, Wilcock A, Towers R, Costantini M, Bausewein C, Simon ST, Bendstrup E, Prentice W, Johnson MJ, Currow DC, Kreuter M, Wells AU, Biring SS, Edmonds P, Higginson IJ (2020). Managing the supportive care needs of those affected by COVID-19. ERJ: doi (10.1183/13993003.00815-2020)

Produced in April 2020

Sidee baan ula xiriir karaa dadka ii dhow?

Waxaa jira xeerar kala fogaansho ee adag oo lagu soo rogay gudaha iyo banaanka isbitaaalka, taasi oo micnaheedu tahay in aysan suurtagal kuu noqon karin booqashada. Hadii lagu soo booqanayo, waxaa lagaa rabaa qofka kusoo booqanayo in ay xirtaan agabka ilaalinta shakhsiga (sida kale loo yaqaano PPE- marada wajiga lagu xirto iwm). Meeshii suurtagal ay tahay, waxay shaqaalaha qeybta (ward-ka) kaa caawin doonaan inaad la xiriirtid dadka xagga qadka taleefanka ama video. Fadlan la xiriir shaqaalaha ward-ka hadii aad raali ka tahay in macluumaadka gaarka kuu ah sidaan lagaaga gudbiyo iyo hadii ay jiraan cid gaar ah aad rabto in lagala xiriiro xaalkaaga.

Ma heli karaa caawinaad intaasi dheer?

Waan fahmi karnaa inay tahay waqti adag. Waxaana laga yaabaa inaad rabto inaad dareenkaaga ka hadasho. Fadlan waydii shaqaalaha qeybta inay kugu xiriiriyaan adeegyada soo socda ee kuu banaan:

Liiska adeegyada caawinaad ee maxaliga ah: